

Ridning

Allt fler hästar

Det finns omkring 200 000 ridhästar i Sverige. Det är dubbelt så många som i mitten av 1980-talet. Då fanns tre företag som arrangerade ridning med islandshästar i naturen. I dag är de långt över hundra. Också antalet ridanläggningar har ökat kraftigt, inte minst i anslutning till de större tätorterna. Den här utvecklingen har inneburit ökad risk för markskador, och för konflikter med markägare och med andra besökare i friluftsområden.

Tomt och plantering är förbjudna områden

Brottsbalkens bestämmelser om ”olovlig väg” sätter gränsen för ryttarens allemansrätt. Det är inte tillåtet att rida över tomt, dvs. området närmast ett hus där de som bor i huset ska kunna känna sig ostörda. Hur stort område som ska räknas som tomt beror på omständigheterna. Det är risken att störa som avgör hur nära huset man kan passera. Några regler om minsta avstånd finns inte. Alltför påträngande besökare kan straffas för hemfridsbrott.

Också plantering är förbjudet område. Med plantering avses i första hand gräsmattor, plantskolor, parkplanteringar och andra liknande områden. Oavsett risken för markskador är det förbjudet att rida över tomt eller plantering.

Risken för markskada avgör

Med tanke på risken för markskador sträcker sig allemansrätten för ryttaren inte lika långt som för den som tar sig fram till fots. Ett område med nyplanterad skog räknas inte som plantering i brottsbalkens mening. Men en skogsplantering med späda plantor får nog ändå betraktas som ”olovlig väg” för ryttaren. Det är inte tillåtet att rida på områden där det är risk för påtaglig skada på marken. Vid upprepad ridning på samma platser kan skaderisken vara så stor att man måste ha markägarens tillstånd att rida. Samma sak gäller om man rider i större grupper i organiserade former.

Välj rätt väg och tålig mark

Det finns en hel del man kan göra som ryttare för att minska risken för markskador och konflikter:

- Undvik att rida på mjuka stigar och på stigar som vanligtvis används för vandring och motionslöpning. Rid inte heller i markerade eller uppåtkädda skidspår.
- Undvik också att rida över ömtålig mark som exempelvis ängar och hagar, lavmarker och kärrmarker.
- Var extra uppmärksam på vår och höst när det är blött och mjukt i markerna.
- Tänk på att hästens hovar kan skada granarnas rötter. Då kan det bli rotröta i trädet och virket förstörs.
- Det är bra att först kontakta markägaren om man tänker rida regelbundet i samma område. Det är bättre än att själv bli kontaktad av markägaren i efterhand.

Tillåtet på enskild väg

Normalt är det tillåtet att rida på enskilda vägar. Men markägaren kan få rätt att sätta upp en skylt som förbjuder ridning om det orsakar stor skada på vägen. Det är också möjligt att reglera ridning på en enskild väg med hjälp av lokala trafikföreskrifter. Ett alltför intensivt och regelbundet ridande eller körning med häst på en enskild väg utan medgivande från markägaren kan möjligen betraktas som besittningsintrång och leda till straff för egenmäktigt förfarande. Markägaren har möjlighet att kräva skadestånd om vägen skadas av regelbunden ridning eller travträning. Läs mer under rubriken Enskild väg på vår hemsida www.naturvardsverket.se/allemansratten.

Lokala förbud på motionsspår och vandringsleder

Det finns inget allmänt förbud att rida på motionsspår och vandringsleder. Men man bör betrakta det som otillåtet. De är anlagda för vandring och motion till fots. I åtskilliga av Sveriges kommuner är ridning förbjuden i markerade motionsspår och preparerade skidspår med stöd av lokala ordningsföreskrifter. Sådana förbud är ofta skyltade med vägmärket *Ridning förbjuden*. Man är själv skyldig att ta reda på vad som gäller. Information om lokala ordningsföreskrifter finns hos kommunen och polisen.

Särskilda regler i nationalparker och naturreservat

I nationalparker och naturreservat gäller särskilda regler som oftast inskränker allemansrätten. I allmänhet är det förbjudet att rida annat än på markerade stigar eller leder. Det kan också vara ridförbud i hela området. Vad som gäller framgår av informationsfoldrar och av de anslagstavlur som finns uppsatta vid området. Annars får man upplysningar från kommunen eller länsstyrelsen.

Vad betyder skyltarna?

Ridstigar och ridvägar i naturen kan skyltas på två sätt: *Påbudsmärke* betyder att ridning är tillåten *endast* på den skyltade stigen eller vägen. *Anvisningsmärke* betyder rekommenderad väg. Det är inte förbjudet, men olämpligt, att rida annat än på den markerade stigen. Anvisningsmärke med rött snedstreck betyder att ridning är olämplig. Förbud mot ridning skyltas med *förbudsmärke* Ridning Förbjuden.

Ridning förbjuden

Olämplig ridväg

Påbjuden ridväg

Lämplig ridväg

Om du vill veta mer

- Mer information finns i avsnittet om Ridning i Naturvårdsverkets skrift Allemansrätten - Vad säger lagen?
- Den som driver ridverksamhet i naturen, organiserar eller leder turer eller hyr ut stallplatser till privatryttare har extra stort ansvar. Vad som gäller hittar du på vår hemsida www.naturvardsverket.se/allemanratten under rubriken Organiserat friluftsliv.
- På www.lst.se hittar du webbsidorna till landets länsstyrelser. Där kan du gå in och se vad som gäller för ridning i naturreservat och nationalparker.